

A.L. 132 ta' l-2002

**ATT DWAR SERVIZZI TA' L-IVVJAĠĠAR U TAT-TURIŻMU
GHAL MALTA
(KAP. 409)**

Regolamenti ta' l-2002 dwar Gwidi tat-Turisti

BIS-SAHHA tas-setghat moghtija bl-artikolu 47 ta' l-Att dwar Servizzi ta' l-Ivvjaġġar u tat-Turiżmu ghal Malta, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjah "l-Att", il-Ministru ghat-Turiżmu, fuq rakkomandazzjoni ta' l-Awtorità tat-Turiżmu ta' Malta, ghamel ir-regolamenti li ġejjin:-

1. It-titolu ta' dawn ir-regolamenti hu **Regolamenti ta' l-2002** Titolu u bidu fis-sehh.
dwar Gwidi tat-Turisti.

2. F'dawn ir-regolamenti, kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma Tifsir.
tkunx tehtieg xort'ohra-

"Att" tfisser l-Att dwar Servizzi ta' l-Ivvjaġġar u tat-Turiżmu ghal Malta;

"Awtorità", "ġita organizzata", "operatur ta' ġita organizzata" u "gwida tat-turisti" ghandhom l-istess tifsir kif moghti lilhom fl-Att;

"dokument ta' identità" tfisser dokument ta' identità mahruġ mill-Awtorità skond ir-regolament 6 ta' dawn ir-regolamenti;

"operatur" tfisser operatur ta' ġita organizzata;

"post desinjat speċjali" tfisser xi wiehed mill-postijiet murija fit-Tieni Skeda li tinsab ma' dawn ir-regolamenti;

"reġistru ta' gwidi tat-turisti" tfisser ir-reġistru miżmum mill-Awtorità skond ir-regolament 3 ta' dawn ir-regolamenti.

3. (1) L-Awtorità ghandha żżomm reġistru ta' persuni li jkunu kwalifikati biex iservu ta' gwidi tat-turisti. Dak ir-reġistru ikun miftuh għall-ispezzjon tal-pubbliku. Reġistru ta' persuni kwalifikati bħala gwidi tat-turisti.

(2) Kull persuna li, ghas-sodisfazzjon ta' l-Awtorità -

(a) tkun għaddiet minn eżami apposta biex tagħmilha ta' gwida tat-turisti; jew

(b) tkun tippossjedi kwalifiki ta' gwida tat-turisti meqjusa bħala ekwivalenti mill-Awtorità,

tkun eligibbli biex tigi iskritta fl-imsemmi regjistru.

(3) Bla hsara għad-dispożizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti, persuna registrata taht dan ir-regolament titqies li tkun fil-pussess ta' liċenza.

(4) Applikazzjoni għar-registrazzjoni bħala gwida tat-turisti għandha ssir lill-Awtorità u għandu jkun fiha dawk id-dettalji, flimkien ma' dawk iċ-ċertifikati jew dokumenti oħra, skond ma jistgħu jiġu mitluba mill-Awtorità minn żmien għal żmien.

(5) Kull min, fil-bidu fis-sehh ta' dawn ir-regolamenti, ikun liċenzjat bħala gwida tat-turisti mill-Ministru għat-Turiżmu, għandu jkun registrat għall-fini ta' dan ir-regolament.

(6) L-Awtorità tista' minn żmien għal żmien tidlob lill-gwidi tat-turisti registrati biex jattendu għal korsijiet organizzati mill-Awtorità jew minn xi persuna jew istituzzjoni għan-nom ta' l-Awtorità bl-iskop li jkomplu jiżviluppaw l-abbiltà professjonali tagħhom.

(7) Gwidi tat-turisti registrati li jonqsu milli jattendu dawk il-korsijiet ikollhom isimhom imhassar mir-Regjistru ta' gwidi tat-turisti.

Liċenza ta' gwidi
tat-turisti għal
postijiet desinjati
speċjali.

4. (1) Hadd ma' jista' jagħmilha ta' gwida tat-turisti f'postijiet desinjati speċjali sakemm ma jkunx registrat skond ir-regolament 3 ta' dawn ir-regolamenti u jkollu fil-pussess tiegħu liċenza mahruġa mill-Awtorità biex jaġixxi bħala tali.

(2) Persuna tikkwalifika għal-liċenza taht dan ir-regolament jekk juri ghas-sodisfazzjon ta' l-Awtorità li fl-eżami li jkun għadda minnu skond ma hemm fil-paragrafu (a), jew fil-kwalifiki li jkollu taht il-paragrafu (b) tas-subregolament (2) tar-regolament 3 ta' dawn ir-regolamenti, huwa jkun ġie eżaminat jew ikun ikkwalifika biex jagħmilha ta' gwida fil-postijiet desinjati speċjali kollha.

(3) Kull min, mal-bidu fis-sehh ta' dawn ir-regolamenti, ikollu liċenza bħala gwida tat-turisti mill-Ministru għat-Turiżmu, ikun meqjus bħala li jkollu liċenza bħala gwida tat-turisti fil-lokalitajiet desinjati speċjali.

(4) Liċenza mahruġa taht dan ir-regolament tista' jew tkun għar-rigward tal-postijiet desinjati speċjali kollha jew għal xi wiehed jew aktar minnhom.

(5) Liċenza mahruġa taht dan ir-regolament tkun valida għaż-żmien speċifikat fil-liċenza.

5. (1) L-Awtorità tista' minn żmien għal żmien, torganizza korsijiet, seminars jew attivitajiet ohra, għat-tishih ta' l-edukazzjoni professjonali għal gwidi tat-turisti dwar postijiet desinjati speċjali.

Korsijiet għal gwidi tat-turisti f'postijiet desinjati speċjali.

(2) Gwidi tat-turisti li jkollhom liċenza taht ir-regolament 4 ta' dawn ir-regolamenti, għandhom jattendu dawk il-korsijiet, seminars jew attivitajiet ohra. Fil-każ li gwida tat-turisti, li jkollu liċenza kif hawn qabel spjegat, jonqos milli jattendi dawk il-korsijiet, seminars jew attivitajiet ohra kif jista' jkun mitlub mill-Awtorità matul xi sena partikolari li fiha jkun għew organizzati, il-liċenza ta' dak il-gwida tat-turisti m'għandhiex tiġi mġedda għas-sena li tiġi wara.

6. (1) Liċenza mahruġa taht ir-regolament 4 ta' dawn ir-regolamenti għandu jkollha l-forma murija fl-Ewwel Skeda li tinsab ma' dawn ir-regolamenti u għandha tkun valida għal perjodu ta' sena li tiskadi fil-31 ta' Diċembru, kemm-il darba perjodu ta' validità differenti ma jkunx għe stabbilit skond ir-regolament 4(5).

Validità ta' liċenza.

(2) Persuna li tonqos milli ggedded il-liċenza meta din tiskadi, jitlef id-dritt li jibqa' jkollu liċenza valida.

7. (1) L-Awtorità għandha tohroġ dokument ta' identità lil kull gwida tat-turisti registrat jew li jkollu liċenza taht dawn ir-regolamenti. Id-dokument ta' identità għandu jkun fih ritratt tal-gwida tat-turisti u kull informazzjoni ohra li l-Awtorità tista' tqis li tkun neċessarja.

Dokument ta' identità.

(2) Id-dokument ta' identità għandu jibqa' il-proprjeta' ta' l-Awtorità u għandu jiġi mitomat lill-Awtorità malli dan jintalab, jew mas-sospensjoni jew revoka ta' registrazzjoni jew liċenza mahruġa taht dawn ir-regolamenti.

(3) Gwida tat-turisti għandu, f'kull waqt, meta jkun qiegħed imexxi jew jikkonduċi ġita organiżżata, jilbes id-dokument ta' identità f'post fejn ikun jidher sew.

(4) Kull min jagħmel użu minn dokument ta' identità mahruġ f'isem persuna ohra, jew li jonqos li jirritorna d-dokument ta' identifikazzjoni meta jkun mitlub li jagħmel dan mill-Awtorità, ikun hati ta' reat kontra dawn ir-regolamenti.

Kondizzjonijiet għal
hruġ ta' liċenza.

8. Persuna m' għandhiex tkun registrata jew ikollha liċenza bħala gwida tat-turisti, kemm-il darba ma tissodisfax lill-Awtorità li jkollha kondotta tajba u tkun persuna, adatta u idonea biex tagħmilha ta' gwida tat-turisti.

Responsabbiltà
ta' gwida tat-turisti.

9. (1) Ikun id-dmir ta' gwida tat-turisti li jmexxi jew jiggwida ġita organizzata b'mod professjonali.

(2) Ġita organizzata għandha tigi mmexxija skond itinerarju li jsir mill-operatur. Gwida tat-turisti jista', f'ċirkostanzi eċċezzjonali u għal xi raġuni valida, jbidel il-programm.

(3) Gwida tat-turisti għandu jakkumpanja l-ġiti organizzati f'kull waqt, hlief meta jkun hemm xi hin liberu permess.

Facilitajiet għal
gwidati tat-turisti.

10. (1) L-operaturi għandhom jipprovdu lill-gwidati tat-turisti :-

(a) trasport b'xejn fuq il-vetturi jew id-dghajsa li tkun qed tintuża biex issir il-ġita organizzata.

(b) ikla b'xejn waqt ġita organizzata ta' gurnata shiha jew allowance li trid tigi miftiehna meta l-ikla ma tkunx inkluża fil-programm tal-gurnata shiha;

(c) dhul b'xejn fil-postijiet ta' interess matul il-ġita organizzata.

(2) L-operaturi għandhom, skond kemm ikun prattiku, jagħmlu arrangamenti biex imorru għal u jiehdu lura gwida tat-turisti fil-viċin tar-residenza tiegħu fil-bidu u fit-tmiem ta' ġita organizzata.

Numru massimu ta'
persuni biex ikunu
gwidati.

11. (1) Kemm-il darba ma jkollux permess speċjali bil-miktub mill-Awtorità, ebda gwida tat-turisti m'għandu jkollu taht il-harsien tiegħu grupp ta' aktar minn tnejn u hamsin persuna.

(2) Meta tigi organizzata ġita permezz ta' *coach*, dghajsa jew xi vettura oħra :

(a) ikun mehtieg gwida tat-turisti wiehed biss għal kull *coach*, dghajsa jew vettura oħra; u

(b) ebda gwida tat-turisti ma għandha tkun responsabbli għal aktar minn coach waħda, dghajsa jew vettura oħra jew għal għadd ta' persuni aktar minn dak permess għal ġita organizzata li tkun qed issir b'dak il-*coach*, dghajsa jew vettura oħra.

12. Operatur ghandu jitlob is-servizz ta' gwida tat-turisti għall-
giti li ġejjin:- Tul ta' zmien ta' gita organizzata.

- (a) gita ta' nofs ta' nhar li ma teċċedix erba' sigħat;
- (b) gita ta' ġurnata li ma teċċedix tmien sigħat (inkluż il-hin allokati għall-ikel);
- (ċ) gita bil-lejl li ma teċċedix hames sigħat; jew
- (d) gita minn Malta għal Ghawdex, jew viċi-versa, li ma teċċedix disa' sigħat :

Iżda f'ċirkostanzi partikolari, l-operatur u l-gwida tat-turisti jistgħu jiftiehm li t-tul ta' zmien tal-gita għandu jvarja minn dak stabbilit hawn qabel.

13. (1) L-ingaġġ ta' gwida tat-turisti jista' jkun suġġett għal ftehim bil-miktub bejn l-operatur u l-gwida tat-turisti. Id-dispożizzjonijiet li ġejjin għandhom jitqiesu li ġew inklużi fil-ftehim bejn l-operatur u l-gwida tat-turisti sakemm ma jiġix eskluż fl-iskrittura:- Thassir ta' ingaġġ ta' gwida tat-turisti.

(a) Meta operatur iħassar l-ingaġġ ta' gwida tat-turisti f'inqas minn erbgħa u għoxrin siegħa mill-bidu tal-gita organizzata, l-operatur għandu jhallas lill-gwida tat-turisti, penali ekwivalenti għad-dritt dovut għal dik il-gita.

(b) (i) Meta gwida tat-turisti ma jkunx jista' jonora l-inkarigu li jkollu u jonqos milli jipprova lill-operatur servizz simili ta' gwida tat-turisti kwalifikat u li jkollu liċenza bħala sostitut għall-gita organizzata, u aktar minnhekk billi jonqos li jāvża lill-operatur mill-anqas erbgħa u għoxrin siegħa qabel il-bidu tal-gita organizzata, il-gwida tat-turisti għandu, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tar-regolament 15(2) ta' dawn ir-regolamenti, iħallas lill-operatur, penali ekwivalenti għad-dritt mehtiegħ għal gita bħal dik.

(ii) Dik il-penali ma għandhiex tkun dovuta jekk il-gwida tat-turisti jonqos milli jonora l-inkarigu tiegħu minhabba raġunijiet ta' mard, sostnut b'ċertifikat mediku li għandu jiġi pprezentat lill-operatur fi zmien tmienja u erbghin siegħa mid-data tal-gita.

(2) Gwida tat-turisti li, bla ebda raġuni valida, jonqos milli jonora dmirijietu, ikun ħati ta' reat kontra dawn ir-regolamenti. Multa.

Bidu u tmiem ta' gita organizzata.

14. Gita organizzata ghandha titqies li tibda f'dak il-hin meta l-gwida jkun mitlub li jirraporta biex jibda d-dmirijiet tieghu u jispicča meta l-ahhar passigġier thalli l-gita.

Gwida tat-turisti li jibqghu Ghawdex minhabba forza magġuri.

15. (1) Fil-każ li gwida tat-turisti li jkun qed imexxi gita organizzata minn Malta ghal Ghawdex jew vice-versa, jekk il-vjaġġ lura fit-tmiem tal-gita ma jkunx jista jsir minhabba nuqqas ta' trasport, il-gwida tat-turisti ghandu jiġi provdut b'ikel u akkomodazzjoni xierqa ghal dak il-lejl. Il-gwida tat-turisti ghandu wkoll jinghata hlas addizzjonali ghal dak il-lejl skond kif ikun miftiehem minn qabel bejn il-gwida tat-turisti u l-operatur.

(2) Fil-każijiet imsemmija fis-sub-regolament (1), gwida tat-turisti li jkun ġie ingaġġat ghal gita organizzata fil-gurnata ta' l-ghada, u li minhabba f'li jkun baqa' Ghawdex fil-lejl ta' qabel ma jkunx jista' jwettaq x-xoghol tieghu, ghandu immedjetament jinforma lill-operatur involut b'dak li ġara. F'dawk il-każijiet, il-hlas ghat-thassir kif imsemmi fir-regolament 13, ma jkunx japplika.

Rapport mill-gwida tat-turisti.

16. Gwida tat-turisti ghandu, bla ebda hlas u meta jiġi hekk mitlub mill-persuna li tingagġa s-servizzi tieghu, jipprezenta rapport bil-miktub dettaljat fuq il-gita organizzata fi żmien ġimgħa mill-gita, jew f'dak iż-żmien itwal li jista' jiġi miftiehem ma' l-operatur.

Kongura.

17. Meta, filwaqt ta' gita organizzata, ikun hemm xi hin liberu raġonevoli, l-ebda gwida tat-turisti ma jista' juri xi preferenza ghal xi hanut tal-bejgh partikolari, jew jidderiġi t-turisti taht it-tmexxi tieghu lejn xi hanut partikolari.

Hlas ghal gita organizzata.

18. (1) Il-hlas li gwida tat-turisti jieħu biex imexxi gita organizzata ghandu jkun miftiehem minn qabel bejn il-gwida tat-turisti u l-operatur jew il-persuna jew aġenzija li tingagġa lill-gwida tat-turisti imma dak il-hlas m'ghandux ikun inqas mill-hlas minimu stabbilit mill-Awtorità skond it-Tielet Skeda li tinsab ma' dawn ir-regolamenti.

Spejjeż ohra.

(2) (a) Gwida tat-turisti m'ghandux imexxi gita organizzata f'aktar minn żewġ lingwi.

(b) Meta gwida tat-turisti jkun mehtieg li jmexxi gita organizzata f'aktar minn lingwa wahda, huwa ghandu jiġi mhallas rimunerazzjoni żejda ta' 15% aktar fuq il-hlas miftiehem ghal dik il-lingwa addizzjonali użata matul il-gita.

(c) Meta gwida tat-turisti jkun mitlub imexxi gita organizzata fil-jiem tal-Hadd jew festi pubbliċi ohra, huwa ghandu jithallas rimunerazzjoni addizzjonali ta' ghaxar liri Maltin fil-każ ta' gita

ta' ġurnata, ta' lejl, jew ġita għal Għawdex u hames liri fil-każ ta' ġita ta' nofs ta' nhar.

19. (1) Meta l-Awtorità tkun sodisfatta li gwida:

Sospensjoni jew
thassir ta'
reġistrazzjoni jew
liċenza ta' gwida
tat-turisti.

(a) aġixxa b'mod mhux xieraq u skond id-doveri u r-responsabbiltajiet ta' gwida tat-turisti; jew

(b) aġixxa bi ksur ta' waħda mid-dispożizzjonijiet ta' l-Att jew ta' dawn ir-regolamenti jew li jkun naqas li jagħmel xi haġa li jkun mehtieg li jagħmel bl-Att jew b'dawn ir-regolamenti; jew

(c) jkun instab hati ta' reat taht l-Att jew taht dawn ir-regolamenti, jew ta' xi reat iehor li fl-opinjoni ta' l-Awtorità tirrendih mhux kapaċi li jkompli jservi ta' gwida jew ikun jirrifletti hażin fuq il-pożizzjoni ta' gwida,

L-Awtorità tista', wara li tqis iċ-ċirkostanzi tal-każ -

(i) tissospendi jew thassar ir-reġistrazzjoni magħmula;
u

(ii) tissospendi jew tirrevoka l-liċenza mahruġa lil dak il-gwida.

(2) Fil-każ ta' sospensjoni kif hawn qabel imsemmi fis-subregolament (1) ta' dan ir-regolament, dik is-sospensjoni m'għandhiex teċċedi perjodu ta' hames snin.

(3) Meta r-reġistrazzjoni jew il-liċenza ta' gwida tat-turisti tkun ġiet mhassra jew revokata skond id-dispożizzjonijiet tas-subregolament (1) ta' dan ir-regolament, il-gwida tat-turisti m'għandux ikun eliġibbli biex japplika mill-ġdid għar-reġistrazzjoni jew għal liċenza qabel ma jghaddi l-perjodu ta' dak it-thassir jew ta' dik ir-revoka.

20. (1) Qabel ma tirrifjuta li tagħti jew iggedded xi reġistrazzjoni jew liċenza jew qabel ma tissospendi jew thassar dik ir-reġistrazzjoni jew liċenza skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Att u ta' dawn ir-regolamenti, l-Awtorità għandha tinforma lill-applikant jew lid-detentur tal-liċenza, skond il-każ, bl-intenzjoni tagħha u għandha tagħti l-opportunità li jressaq l-ilmenti tiegħu.

Ilmenti mill-
applikant.

(2) Jekk l-applikant iħoss ruhu aggravat b'xi deċiżjoni ta' l-Awtorità, huwa jista' jippreżenta appell minn dik id-deċiżjoni skond id-dispożizzjonijiet tar-regolament 14(8) tat-Tielet Skeda li tinsab ma' l-Att, bi hlas tad-dritt stipulat fir-Regolamenti dwar Hlas.

Multi u penalitajiet.

21. (1) Minghajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tar-regolament 20 ta' dawn ir-regolamenti, persuna li tonqos milli tosserva xi waħda mid-dispożizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti, tkun hatja ta' reat u tista', meta tinsab hatja, tehel multa ta' mhux iżjed minn hames mitt lira.

(2) Id-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 45 ta' l-Att għandhom japplikaw għal reati li jkunu kontra dawn ir-regolamenti.

Thassir ta' l-A.L.
127 ta' l-1989 u
riserva.

22. (1) Minghajr preġudizzju għal xi proċeduri mibdija tahtom, ir-Regolamenti dwar is-Servizzi ta' Gwidi tat-Turisti, għandhom jithassru.

(2) Licenza mahruġa taht ir-regolamenti li qeghdin jiġu mhassra u li tkun għadha fis-seħh minnufih qabel dan it-thassir, għandha tibqa' hekk fis-seħh wara dik id-data bhallikieku din kienet registrazzjoni u licenza mogħtija taht id-dispożizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti.

SKEDI

**L-EWWEL SKEDA
ATT DWAR SERVIZZI TA' L-IVVJAGGAR U TAT-TURIZMU
GHAL MALTA
(KAP. 409)**

Licenza ta' Gwida tat-Turisti.

Is-Sinjur/a/ina _____

B'dan niċċertifika li l-persuna hawn qabel imsemmija _____

li toqghod _____ qeghda b'dan
tinghata licenza biex isservi ta' gwida tat-turisti fil-

(a) lingwi li gejjin:

(b) postijiet desinjati :

skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Att dwar Servizzi ta' l-Ivvjaġġar u tat-Turiżmu ghal
Malta (Kap. 409).

Din il-licenza tiskadi fil-31 ta' Diċembru _____.

**RITRATT
TA'
DETENTUR**

Data: _____

Nru tar-Registrazzjoni/Licenza: _____

Iffirmat: _____

ghan-nom ta' l-Awtorità
tat-Turiżmu ta' Malta.

IT-TIENI SKEDA

Postijiet Desinjati Speċjali

Is-Siti Preistoriċi kollha

Il-Mużewijiet u s-Siti ta' Mużewijiet kollha

Il-Postijiet kollha ta' Qima (kemm dawk li jintużaw illum jew li kienu jintużaw qabel)

L-Ghar ta' Calypso u d-Dwejra f'Għawdex

Il-Fortifikazzjonijiet kollha ta' kull perjodu (kemm dawk li jintużaw illum jew li kienu jintużaw qabel)

Bliet Imdawwra (hlief għal mixjiet ġewwa fihom)

Is-Siti ta' Wirt kollha ta' l-UNESCO *

- L-Ipogew – It-Tempji tal-Ġgantija - Ta' Hagarat - Skorba - Hagar Qim - L-Imnajdra – It-Tempji ta' Hal Tarxien - Il-Belt Valletta.

IT-TIELET SKEDA

Hlas Minimu għal Servizz ta' Gwida tat-Turisti.

Servizz ta' Gwida tat-Turisti	L-anqas Hlas
Ġita ta' Nofs ta' Nhar	Lm 19.50
Ġita ta' Ġumata	Lm24.50
Ġita għal Ghawdex	Lm29.00
Ġita bil-Lejl	Lm19.50
Rata ta' Sahra	Lm2.50 fis-siegha